

۱۶ زندگی ایران جامجم

میراث

دستخط امام حسین(ع) در موزه آستان قدس

در گنجینه قرآن و تفایس موزه آستان قدس رضوی، قرآن‌های خطی نفیس منسوب به دستخط ائمه اطهار علیهم‌السلام به نمایش درآمده‌است که در این میان، مصحف شریف امام حسین(ع) و امام سجاد(ع) در ایام عزاداری سالار شهیدان مورد توجه ویژه دوستداران اهل بیت علیهم‌السلام قرار گرفته است. مصحف‌های شریف منسوب به دستخط امام علی(ع)، امام حسن(ع)، امام حسین(ع)، امام سجاد(ع) و امام رضا(ع) نفیس‌ترین نسخ این مجموعه است. این مصاحف به خط کوفی بر پوست کتابت شده و از شاهکارهای هنر اسلامی به شمار می‌روند. به گفته جواد فرهمند نژاد، مسؤول گنجینه قرآن و تفایس موزه آستان قدس دستخط منسوب به امام حسین(ع) شامل سوره کهف تا آخر سوره طه است که در ۸۳ ورق پوست نباتی رنگ به خط کوفی هفت‌سطری کتابت شده است. ابعاد این اثر نفیس، ۱۶/۵ × ۱۰/۸ سانتی‌متر و جلد آن چرمی دو رواست که بیرون جلد، ساعری مشکی و درون آن، تسماع ارغوانی است و در صفحه آخر آن، ترجمه «کتیبه حسین بن علی» با تذهیب مشاهده می‌شود. قرآن منسوب به دستخط امام سجاد علیه‌السلام نیز شامل سوره بقره تا سوره ناس است که در ۳۶۱ ورق پوست آهوی نخودی رنگ در اندازه ۳۲ در ۲۰ سانتی‌متر به خط کوفی ۶سطری کتابت شده است. جلد این اثر از شمند، ساعری مشکی است و در برگ آخر آن، سوره ناس در سه سطر آمده و ترجمه «کتیبه المنتظر بوعدہ علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب» به چشم می‌خورد. /جام‌جم‌دیلی

کشت برنج در دشت دیره و چمچال، همچنین شهرستان‌های صحنه، هرسین، سرپل ذهاب و گیلانغرب صورت می‌گیرد

معافیت مالیاتی تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان درآمد

ظاهرا معافیت ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم به قوت خود باقی‌مانده و این یعنی فعالان صنایع‌دستی همچنان از پرداخت مالیات معاف هستند. این خبر خوش را وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خطاب به تولیدکنندگان صنایع‌دستی اعلام کرده و گفته این معافیت شامل درآمد کارگاه‌های فرش دستباف،

برنج کاری در کرمانشاه، شرق این استان رابه فقر شدید منابع آبی دچار کرده‌است

سود آنی، زیان ماندگار

کشت برنج در کرمانشاه منحصر به یک یا دو نقطه نیست و با این‌که عمده کشت برنج در دشت دیره و چمچال انجام می‌شود، اما این اقدام به‌طور پراکنده در شهرستان‌های صحنه و هرسین، سرپل ذهاب و گیلانغرب هم دیده می‌شود؛ اقدامی که تنها یکی از پیامدهای منفی آن محروم ماندن اراضی پایین‌دست از آب است. بررسی‌ها نشان می‌دهد شرایط اقلیمی و منابع آبی کرمانشاه برای کشت برنج مناسب نیست، چون رطوبت در این استان بسیار پایین و تبخیر بسیار بالاست و از سویی برای کشت هر هکتار برنج بیش از ۲۴ هزار متر مکعب آب لازم است که بدیهی است هیچ تناسبی میان این ارقام و منابع آبی و موقعیت اقلیمی کرمانشاه وجود ندارد. این درحالی است که براساس اطلاعات به دست‌آمده از طریق برخی منابع موثق، اراضی شهرستان صحنه که به کشت برنج اختصاص یافته به صورت اجاره‌ای واگذار می‌شود که سود چندانی عاید کشاورز نمی‌شود. به بارش‌های خوب یکی دو سال اخیر نگاه نکنید، ایران ما، کشوری خشک و بی‌آب است و بیشتر پهنه‌های آن در موقعیت جغرافیایی خشکی قرار دارد؛ از هزاران سال پیش تاکنون؛ همین خشکی باعث شده ایرانیان برای تامین آب مورد نیاز خود به فکر طراحی و حفر قنات‌های معماری‌های شگفت در دل زمین باشند. حالا و در این روزگار اما به قدری سطح آب‌های زیرزمینی پایین آمده‌که چاره‌ای جز مدیریت مصرف آب در بخش‌های مختلف از جمله کشاورزی نیست. یکی از این چاره‌اندیشی‌ها ممنوعیت کشت محصول آب‌بر برنج در همه مناطق کشور به جز نواحی شمالی و پرباب توسط دولت است. با این حال همچنان در برخی استان‌ها از جمله کرمانشاه شاهد کشت برنج هستیم و تبعات غیرقابل جبرانی که کم‌کم خود را نشان می‌دهد، به ویژه در شرق این استان مرزی.

پیرامیری پریان

جام‌جم کرمانشاه

سود مناسب

با دسترنج در

مقایسه با کاشت

سایر محصولات

باعث شده

برنج کاری باوجود

ممنوعیت

قانونی در استان

کرمانشاه رواج یابد

صنایع‌دستی، شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تولیدی می‌شود. به گفته وی در شهریور سال گذشته پیش‌نویس لایحه اصلاح معافیت‌های مالیاتی مستقیم توسط سازمان امور مالیاتی تهیه و به کمیسیون اقتصادی هیات دولت ارسال شد تا ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم حذف شود، به همین منظور برای حذف نشدن رسیدن به پاسخ این پرسش که با وجود تمام محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های قانونی چرا کشاورزان کرمانشاهی همچنان برنج می‌کارند، کار سختی نیست. برخی از آنها در گفت و گو با جام‌جم سود مناسب برنج‌کاری در مقایسه با کاشت سایر محصولات را دلیل این کشت دانسته و می‌گویند اگر بخواهیم به کشت گندم و چغندر قند دست بزنیم هزینه کاشت آن پس از مدت‌ها و با تاخیر دریافت می‌شود، این در حالی است که هزینه کشت برنج به صورت نقدی و بر سر زمین به کشاورز داده می‌شود.

یاری، یکی از همین کشاورزان است که در شرق استان کرمانشاه اقدام به کشت برنج کرده و درباره کشت این محصول به ما می‌گوید: یک کشاورز واقعی با توجه به دغدغه‌هایی که دارد باید به فکر اوضاع معیشتی و اقتصادی خود باشد، ضمن این‌که هزینه کشت برنج در کرمانشاه در کوتاه‌ترین زمان به دست کشاورز می‌رسد و سود بسیار بالایی دارد.

این درحالی است که هر سال کشاورزان کرمانشاهی برای دریافت هزینه‌های کشت چغندر دچار چالش‌های مالی با کارخانه قند هستند و این موضوع شامل دریافت هزینه‌های کشت گندم نیز هست.

با برخی ملاحظات، مانعی ندارد

هفته اول شهریور ۹۷ بود که علی مراد اکبری، معاون آب و خاک وزارت کشاورزی اعلام کرد طبق مصوبه جدید کارگروه ملی سازگاری با منابع آب، کشت برنج تا سه سال آینده در همه استان‌های کشور به جز گیلان و مازندران ممنوع است و چند نوع کشت جایگزین برای برنج پیشنهاد شده‌است. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهادکشاورزی استان کرمانشاه اما به ما می‌گوید: در زمینه کشت محصول برنج سیاست سازمان جهاد کشاورزی منطق با برنامه ریزی‌های شرکت آب منطقه‌ای استان کرمانشاه است، چراکه دو مسئولیت تامین و توزیع آب به عهده این شرکت است. آب منطقه‌ای هر برنامه‌ای داشته‌باشد سازمان جهادکشاورزی نیز دنباله رو آن است. افشین صفوی ادامه می‌دهد از گذشته‌های دور، کرمانشاه یکی از خاستگاه‌های کشت برنج بوده و کشت برنج در این استان از قدیم‌الایام در مناطقی همچون دیره در شهرستان گیلانغرب و دشت

کشت برنج یکی از شاخصه‌های ناهنجاری در کرمانشاه

بهرام درویشی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان کرمانشاه یکی از مسائل و مشکلاتی که استان کرمانشاه به آن مبتلا شده مساله کشت برنج است که متأسفانه با وجود همه اقدامات قانونی و تلاش‌هایی که از طریق قوه قضاییه، دستگاه‌های نظارتی و ارگان‌های مربوط انجام داده‌ایم نه‌تنها متوقف نشده، بلکه بنا به دلایل متعددی حتی تسری و رواج هم پیدا کرده که البته ما آن را تحمل نمی‌کنیم و می‌خواهیم میزان آن به صفر برسد. به همین خاطر امسال مجوز قلع‌وقمع خزانه‌های برنج را کسب کرده‌ایم، هرچند متأسفانه اثربخشی آن کم‌رنگ‌تر شده‌است. ۳۳ دشت در کرمانشاه وجود دارد که ۱۰ دشت مشترک است و وضعیت آب زیرزمینی سه دشت استان در روانسر، سنجابی، حسن‌آباد در حالت قرمز قرار دارد. به صورت متوسط میانگین بارندگی در سال در کرمانشاه ۴۷۵ میلی‌متر است، البته در فروردین ۸۹، ۹۸ میلیون مترمکعب بارندگی داشتیم که تمرکز این بارندگی به‌صورت نقطه‌ای و زمان محدود، موجب سیلاب و تخریب شد.

درهمین حال و به دلیل عدم اطلاع خیلی از افرادی که به کشت برنج روی آورده‌اند دست‌اندازی زیادی به بهانه سیل به منابع آب شد که قانون این اجازه را نمی‌دهد. کشت برنج در استان کرمانشاه یکی از شاخصه‌های ناهنجاری در حوزه منابع آبی است، چراکه به جز دو استان گیلان و مازندران در هیچ کجای کشور کشاورزان مجاز به کشت این محصول نیستند. از سویی سطح روان‌آب‌های ما هم به دلیل دوره طولانی خشکسالی در سال‌های قبل ضعیف و دور توأمنندی رودخانه‌ها در طول سال محدود شده‌است و درصورتی‌که همچنان بارندگی معادل ۴۷۵ میلی‌متر را داشته باشیم طرف یک‌تا دو ماه منابع آب سطحی به‌دلایل مختلف به حداقل می‌رسد.

شهرستان صحنه متشکل از چهار دشت است، چهار دشت از ۲۳ محدوده مطالعاتی که در استان داریم، این چهار دشت تا قبل از کشت برنج مشکل آبی نداشتند و اکنون دارند و به‌طورکل اکنون و به‌دلیل برداشت غیرمجاز آب برای کشت برنج در شرق استان نسبت به سال گذشته شاهد کاهش ۸۱ درصدی روان‌آب‌ها هستیم.

درمجموع در ۲۳ محدوده مطالعاتی استان به میزان یک‌میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب کسری حجم مخزن آب وجود دارد به این ترتیب که در بسیاری از دشت‌ها در سطح دینامیک، آبی وجود ندارد و در برخی نقاط به‌صورت نقطه‌ای گودال و چاله ایجاد شده‌است، ایجاد این حجم از مشکلات طبیعی است، زیرا کشت برنج سه‌برابر استانداردهای منطقه آب برداشت می‌کند، از سویی تمایل به کشت این محصول موجب توسعه کشت غیرمجاز برنج شده و این اقدام فقر منابع آبی را به دنبال دارد و طی یک‌دوره یک تا دوساله موجب تعطیلی کشاورزی و مهاجرت خیل کشاورزان به شهرها می‌شود. هم اکنون حدود ۱۷ هزار حلقه چاه در کرمانشاه وجود دارد که ۱۱ هزار و ۵۰۰ حلقه چاه مجاز و بقیه غیرمجاز است. درحال حاضر نصب کنتور هوشمند یکی از راهکارهای کنترل مصارف آبی است و بیش از ۴۰۰ کنتور نصب شده و تا پایان امسال نیز ۴۰۰ کنتور دیگر نصب می‌شود. راهکار دیگر وجود گروه‌های گشت و بازرسی برای کنترل حفر چاه‌های آبی است و درصورتی‌که هر فرد بیش از مجوز پروانه بهره‌برداری کند و کشت خود را تغییر دهد باید خسارت بپردازد. ۳۳ دشت در استان وجود دارد که ۱۰ دشت مشترک است که وضعیت آب زیرزمینی سه دشت استان در روانسر، سنجابی و حسن‌آباد در وضعیت قرمز قرار دارد.

آن با نمایندگان مجلس، وزیر امور اقتصادی و دارایی و معاون اول رئیس‌جمهور رابزنی و مکاتبه کردیم که نتیجه این پیگیری‌ها باقی ماندن معافیت ماده ۱۴۲ به قوت خود بود، گرچه قرار شد سازمان امور مالیاتی متن پیش‌نویس لایحه خود را برای اشخاص حقیقی تا سقف دو میلیارد ریال درآمد سالانه اصلاح کند. / میراث‌آریا

چمچمال رواج داشته‌است.

حتی پخت شیرینی نان برنجی؛ سوغات اصلی کرمانشاه، به دلیل کشت برنج در این منطقه گسترش پیدا کرده و همین موارد باعث شده جهاد کشاورزی کشت برنج را با استفاده از آب‌های سطحی که هیچ لطمه‌ای به منابع زیرزمینی وارد نمی‌کند و با نظر و هماهنگی امور آب شهرستان‌ها هم صورت می‌گیرد، بلا مانع اعلام کند.

برنج کاری با آب‌های زیرزمینی، ممنوع

معاون بهبود تولیدات گیاهی درعین حال تاکید می‌کند که سازمان جهاد کشاورزی کرمانشاه، کشاورزان را از کشت برنج با استفاده از آب‌های زیرزمینی به‌شدت برحذر داشته و بر همین اساس مدیران سازمان در همه شهرستان‌ها برای برخورد قانونی با این مساله بسیج و موظف شده‌اند که نام کشاورزانی را که اقدام به ایجاد خزانه و کشت برنج با استفاده از چاه‌های غیرمجاز و منابع زیرزمینی کرده‌اند، در اختیار امور آب شهرستان‌ها قرار دهند.

صفوی هشدار می‌دهد اگر کشت برنج در کرمانشاه با استفاده از منابع و آب‌های زیرزمینی ادامه پیدا کند قطعا و با گذشت زمان می‌تواند آسیب‌های جدی و جبران‌ناپذیری وارد کند، به همین خاطر متولیان امور آب می‌بایست اسامی متخلفان آب را در اختیار دادگستری و قوه قضاییه قرار دهند، چه این‌که اگر قرار بر از بین بردن و قلع و قمع محصولات است این اتفاق به‌وسیله قوه قهریه امکان پذیر است، نه جهاد کشاورزی.

زعفران بکاردی

این مسؤول درخصوص کشت جایگزین برای برنج هم می‌گوید: برای جایگزین کردن محصولی به جای کشت برنج که سود فراوان اقتصادی به همراه دارد گزینه مناسبی یافت نمی‌شود و تنها می‌توان کشاورزان را به سمت کشت زعفران تشویق کرد که محصول مرغوبی هم در این استان دارد و هم اکنون هر کیلو ۱۵میلیون تومان از کشاورزان خریداری می‌شود.

از این رو سازمان جهادکشاورزی پیاز زعفران را به‌صورت نیم‌بها در اختیار کشاورزان متقاضی قرار می‌دهد، یعنی هر کشاورزی می‌تواند در قبال کشت هر هکتار زعفران، نیمی از پیاز زعفران را به‌صورت رایگان دریافت کند.

صحنه، دشت ممنوعه

مهران وحدتی

مدیر دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای کرمانشاه

شرق استان ما جزو حوضه آبریز درجه ۲ کرخه است که در این حوضه رودخانه مهم و عمده‌ای از استان ما وجود دارد به نام قره‌سو و گاماسیاب که در نهایت به خلیج فارس و دریای عمان می‌ریزد. ما در حوضه آبریز درجه ۲ کرخه با محدوده‌های مطالعاتی مواجه هستیم.

۱۳محدوده کامل در استان ما قرار دارد که از این میزان ۱۱محدوده ممنوعه است که صحنه یکی از همین محدوده‌های مطالعاتی ممنوعه از نظر منابع آب زیرزمینی است، یعنی هرگونه توسعه کشاورزی در آن ممنوع است و یا باید با تمهیداتی انجام شود.

با این حال اکنون برنج‌کاری در محدوده رودخانه گاماسیاب و محدوده ممنوعه به نام صحنه انجام می‌شود و در این مجموعه حدود ۱۰میلیون مترمکعب حجم مخزن منفی وجود دارد و نتوانسته‌ایم تعادلی میان آنچه که طبیعت می‌دهد و آنچه‌که ما برداشت می‌کنیم برقرار کنیم. بنابراین باید کشت‌های معمول را در این مناطق کنترل کنیم. نصب وسایل اندازه‌گیری و کنترل هوشمند در طرح تعادل بخشی وجود دارد که باید به سمت کنترل بهره‌برداری حرکت کنیم.

البته برنج‌کاری در محدوده مطالعاتی هرسین آزاد است و دینور و بیستون در مرز آزادشدن و ممنوع‌شدن است که در حال برقراری تعادل هستیم.

در طرح تعادل بخشی، برنامه تغذیه مصنوعی پیشنهاد می‌شود، و در زمینه‌الگوی کشت معمول و عرفی منطقه هم باید به دنبال کشتی رفت که آب کمتری مصرف کند، درحالی‌که کاشت برنج فشار مضاعف بر منابع آبی ایجاد می‌کند و موجب ایجاد تنش آبی در کوتاه‌مدت می‌شود.

رودخانه‌های گاماسیاب و دینور کرمانشاه در خرداد نسبت به اردیبهشت با کاهش ۸۱ و ۷۶ درصدی آب دهی مواجه بوده‌اند و علاوه‌بر کمی بارش، برنج‌کاری هم در این زمینه مقصر است و شاهد افزایش مصرف منابع آبی هستیم، حال آن‌که براساس پیش‌بینی سایت‌های جهانی، در پاییز پیش‌رو نیز با تاخیر در بارش مواجه هستیم که کمتر از نرمال خواهد بود و حتی این قضیه در زمستان هم ادامه خواهد یافت.